

Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
Кафедра педіатрії №2

«УЗГОДЖЕНО»

Гарант освітньо-професійної програми
«Педіатрія»

 Тетяна КРЮЧКО

« 31 » 08 2022 року

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова вченої ради медичного факультету
№2

 Денис КАПУСТЯНСЬКИЙ

Протокол від 31.08 2022 № 1

СИЛАБУС
ВИРОБНИЧА ЛІКАРСЬКА ПРАКТИКА В ПЕДІАТРИЧНОМУ СТАЦІОНАРІ
(назва навчальної дисципліни)

ОБОВ'ЯЗКОВА НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

(навчальна дисципліна обов'язкова/ вибіркова)

рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень вищої освіти
галузь знань	22 «Охорона здоров'я»
спеціальність	228 «Педіатрія»
кваліфікація освітня	магістр педіатрії
кваліфікація професійна	лікар
освітньо-професійна програма	«Педіатрія»
форма навчання	денна
курс(и) та семестр(и) вивчення навчальної дисципліни	4 курс, VIII семестр

«УХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри педіатрії №2

Зав. кафедри Тетяна КРЮЧКО

Протокол від 25.08.2022 року № 1

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Прізвище, ім'я, по батькові викладача (викладачів), науковий ступінь, учене звання	Крючко Тетяна, д.мед.н., професор; Несіна Інна, к.мед.н., доцент; Черевко Ірина Григорівна, к.мед.н., асистент; Щербак Вікторія Валеріївна, асистент.
Профайл викладача (викладачів)	https://pediatric-two.pdmu.edu.ua/
Контактний телефон	(0532) 60-64-91 Кафедра педіатрії №2
E-mail:	pediatric2@pdmu.edu.ua
Сторінка кафедри на сайті університету	https://pediatric-two.pdmu.edu.ua/

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг навчальної дисципліни

Кількість кредитів / годин – **6 / 180**, із них:

Лекції (год.) – **0**

Семінарські заняття (год.) – **0**

Практичні заняття (год.) – **30**

Самостійна робота (год.) – **150**

Вид контролю – підсумковий модульний контроль.

Політика навчальної дисципліни

Політика навчальної дисципліни «Виробнича лікарська практика в педіатричному стаціонарі» визначається системою вимог, які науково-педагогічні працівники пред'являють до здобувачів вищої освіти при вивченні дисципліни «Педіатрія» та регламентується переліком діючих нормативних документів про вищу освіту в Україні та в Полтавському державному медичному університеті відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті» та інших діючих нормативних документів <https://www.pdmu.edu.ua/fakultets/nnmi/normativni-dokumenti-ft-nnmi-b7y7>.

Політика навчальної дисципліни базується на свідомому та сумлінному виконанні здобувачами вищої освіти своїх обов'язків, дотримання прийнятих у суспільстві загальних правил та норм поведінки.

Обов'язковим є систематичне відвідування усіх видів навчальних занять, які проводяться за розкладом згідно графіку навчального процесу у відповідності з робочими навчальними планами та програмою дисципліни. Здобувачі вищої освіти мають приходити на заняття своєчасно, відповідно до розкладу. Мовою навчального процесу дисципліни «Виробнича лікарська практика в педіатричному стаціонарі» є державна мова.

Дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами освіти з дисципліни регулюється «Положенням про академічну доброчесність здобувачів освіти та співробітників ПДМУ» <https://www.pdmu.edu.ua/n-process/viddil-monitoryngu->

[osvity/informaciyi-materiali-n-process-vimo-ek9k](https://osvity.informaciyi-materiali-n-process-vimo-ek9k) та передбачає: самостійне виконання індивідуальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної або наукової діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. **Порушенням академічної доброчесності вважається:** академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація результатів, списування, шахрайство, обман. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до відповідальності у вигляді: повторного проходження оцінювання (відпрацювання незадовільних оцінок, пропущених занять, ПМК) та повторного проходження навчального курсу.

Здобувачі вищої освіти, вивчаючи дисципліну «Виробнича лікарська практика в педіатричному стаціонарі», **зобов'язані:**

- виконувати графік навчального процесу, індивідуального навчального плану і не допускати невиконання без поважних причин;
- дотримуватися вимог до зовнішнього вигляду (дрес-коду);
- виконувати вимоги з техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями;
- підтримувати порядок в навчальних кімнатах, дбайливо та охайно відноситись до майна кафедри;
- дотримуватися морально-етичних принципів під час спілкування з пацієнтами та співробітниками клінічних баз.

Здобувачам вищої освіти, вивчаючи дисципліну «Виробнича лікарська практика в педіатричному стаціонарі», **забороняється:**

- самовільно залишати аудиторії протягом заняття;
- використовувати додаткові засоби інформації під час занять (мобільний телефон, планшет та ін.) без дозволу викладача;
- займатись сторонньою діяльністю, відволікати інших студентів та заважати викладачу;
- вживати наркотичні засоби, психотропні речовини, спиртні напої, палити на території кафедри і перебувати в приміщенні кафедри в стані алкогольного, наркотичного сп'яніння;
- вчиняти протиправні та аморальні дії, що можуть створити небезпечні умови для здоров'я та/або життя оточуючих, які принижують людську гідність, вживати ненормативну лексику.

Під час військового стану у разі надходження сповіщення про повітряну тривогу чи загрозу ракетного удару учасники освітнього процесу повинні організовано прослідкувати до споруд цивільного захисту (згідно алгоритму дій) та перебувати в них до завершення тривоги. Освітній процес може завершуватися в укритті, а після відбою тривоги учасники можуть повернутися до навчальних приміщень і продовжити процес навчання.

Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Виробнича лікарська практика в педіатричному стаціонарі» є обов'язковою для студентів 4-го року навчання в VIII семестрі. Її освоєння передбачає засвоєння теоретичного матеріалу щодо особливостей роботи лікаря педіатричного відділення стаціонару, маніпуляцій у відповідності до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 228 «Педіатрія» та їх відпрацювання під контролем керівника (у вигляді

практичних занять та консультацій); самостійної роботи здобувача вищої освіти у педіатричних відділеннях та закріплення отриманих знань і умінь у вигляді самостійної курації (під контролем лікаря-педіатра відділення), підготовки до практичних занять, засвоєння практичних навичок, заповнення звітної документації, індивідуальної роботи та підготовки до підсумкового контролю знань.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Виробнича лікарська практика в педіатричному стаціонарі» є поглиблення теоретичних знань та освоєння практичних вмінь щодо діагностики, лікування та профілактики соматичних захворювань у дітей, організації та інтеграції надання допомоги дитячому населенню, проведення маркетингу медичних послуг в умовах функціонування закладу охорони здоров'я, його підрозділу в конкурентному середовищі.

Проведення аудиторних занять, поточних форм контролю, підготовки до ПМК здійснюється для здобувачів вищої освіти на основних базах кафедри педіатрії №2 (Центр спеціалізованої педіатричної допомоги КП «Полтавська обласна клінічна лікарня ім. Скліфосовського Полтавської обласної ради», КП «Дитяча міська клінічна лікарня Полтавської міської ради») та в комп'ютерному класі кафедри (на базі КП «Полтавська центральна районна клінічна лікарня Полтавської міської ради»).

Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити Проходження навчальної дисципліни «Виробнича лікарська практика в педіатричному стаціонарі» ґрунтується на попередньо отриманих студентами знаннях під час опанування дисциплін: латинська мова та медична термінологія, анатомія людини з особливостями дитячого віку, фізіологія з особливостями дитячого віку, гістологія, цитологія та ембріологія з особливостями дитячого віку, біологічна та біоорганічна хімія, мікробіологія, вірусологія та імунологія, безпека життєдіяльності, основи біоетики та біобезпеки, патоморфологія з особливостями дитячого віку, патофізіологія з особливостями дитячого віку, фармакологія та інтегрується з цими дисциплінами.

Постреквізити Отриманні знання майбутні випускники, які навчались за спеціальністю «Педіатрія» можуть використовувати у професійній діяльності.

Мета та завдання навчальної дисципліни:

- Метою вивчення навчальної дисципліни «Виробнича лікарська практика в педіатричному стаціонарі» є формування у майбутнього лікаря необхідного рівня практичних вмінь та навичок, а також вміння застосовувати опрацьовані практичні вміння та навички для здійснення професійної медичної діяльності.
- Основними завданнями вивчення дисципліни є:
  - ознайомлення з організацією лікувальної справи та умовами роботи лікаря в педіатричному відділенні стаціонару;
  - закріплення навичок санітарно-просвітницької роботи;
  - опрацювання алгоритмів надання екстреної допомоги при основних невідкладних станах;
  - засвоєння здобувачами вищої освіти принципів деонтології в педіатрії, етично-правових засад та психологічних аспектів взаємовідносин у системі «лікар-дитина-батьки», здобуття навичок професійної відповідальності.

Компетентності та результати навчання згідно з освітньо-професійною програмою, формуванню яких сприяє дисципліна

Компетентності:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності в галузі охорони здоров'я за спеціальністю 228 «Педіатрія» в умовах неповної або обмеженої інформації з урахуванням можливостей інноваційної медицини в мультидисциплінарному контексті соціальної та етичної відповідальності.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 1.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 3.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 4.** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 5.** Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК 6.** Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК 7.** Здатність працювати в команді.
- ЗК 8.** Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК 9.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 10.** Здатність спілкуватись іноземною мовою. Здатність використовувати міжнародні греко-латинські терміни, скорочення і кліше у фаховому усному й писемному мовленні.
- ЗК 11.** Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 12.** Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
- ЗК 13.** Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК 14.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- ЗК 15.** Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

- СК 1.** Навички опитування та клінічного обстеження дітей різних вікових груп.
- СК 2.** Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних, інструментальних досліджень та оцінки їх результатів з урахуванням вікових нормативних показників.
- СК 3.** Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.
- СК 4.** Здатність до визначення необхідного режиму навчання, праці, відпочинку здорових дітей та при лікуванні захворювань.
- СК 5.** Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні захворювань.
- СК 6.** Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань.
- СК 7.** Здатність до діагностування невідкладних станів в дорослій та дитячій популяції.
- СК 8.** Здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги дорослим та дітям.
- СК 9.** Навички надання екстреної медичної допомоги.
- СК 11.** Навички виконання медичних маніпуляцій.
- СК 13.** Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.

СК 14. Здатність до планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб.

СК 15. Здатність до проведення експертизи працездатності.

СК 16. Здатність до ведення медичної документації.

СК 18. Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції.

СК 21. Здатність створювати й впроваджувати науково-дослідні проекти в системі охорони здоров'я.

СК 22. Наслідування принципів дотримання фахової та академічної доброчесності з усвідомленням відповідальності за достовірність представлених наукових результатів.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 4. Збирати дані про скарги пацієнта, анамнез життя і захворювання, спадковий анамнез в умовах закладу охорони здоров'я, його підрозділу або вдома у хворого, в тому числі з урахуванням вікових особливостей хворого.

ПРН 5. Призначати й аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні). Оцінювати інформацію з метою проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2), використовуючи знання про дитину, її органи й системи, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень відповідно віку (за списком 4).

ПРН 6. Виділяти та фіксувати провідний клінічний симптом або синдром (за списком 1); встановлювати найбільш вірогідний або синдромний діагноз захворювання (за списком 2) з подальшим визначенням характеру (консервативне, оперативне) та принципів лікування хворих при захворюваннях (за списком 2).

ПРН 7. Визначати необхідний режим навчання, праці та відпочинку, а також харчування у здорового контингенту населення і при лікуванні хворих на захворювання (за списком 2) в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, в т. ч. у польових умовах.

ПРН 8. Проводити оцінку загального стану новонародженої дитини відповідно до існуючих діагностично-лікувальних алгоритмів та діючих рекомендацій, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, з наступним моніторингом розвитку дитини та наданням рекомендацій з вигодовування та особливостей харчування залежно від віку, організацією проведення профілактичних щеплень за календарем.

ПРН 9. Виділяти невідкладний стан потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану дитини за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, в закладі охорони здоров'я), у т. ч. в умовах надзвичайної ситуації, у польових умовах, в умовах нестачі інформації й обмеженого часу, використовуючи стандартні методи фізикального обстеження та можливого анамнезу, знання про дитину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

ПРН 10. Визначати тактику та вміння надавати екстрену медичну допомогу на підставі провідного клінічного синдрому (тяжкості стану) та діагнозу невідкладного стану (за списком 3) в умовах обмеженого часу за допомогою стандартних схем.

ПРН 12. Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувальної установи, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта, використовуючи знання про будову його органів та систем, анатомо-фізіологічні та вікові особливості, дотримуючись відповідних етичних та юридичних

норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та використовуючи стандартні методики.

ПРН 16. Визначати наявність та ступінь обмежень життєдіяльності, виду, ступеню та тривалості непрацездатності з оформленням відповідних документів, в умовах закладу охорони здоров'я на підставі даних про захворювання та його перебіг.

ПРН 17. Готувати річний звіт про особисту виробничу діяльність, використовуючи офіційні облікові документи, за узагальненою формою в електронній та паперовій формах; вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення (історію розвитку дитини, контрольну карту диспансерного спостереження, карту амбулаторного/стаціонарного хворого, історію хвороби, індивідуальну карту ведення вагітної, обмінну карту, історію пологів, санаторно-курортну карту, листок непрацездатності, документацію для МСЕК тощо), використовуючи стандартну технологію, на підставі нормативних документів.

ПРН 21. Зрозуміло представляти власні знання, висновки та аргументи з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців.

ПРН 23. Досліджувати обсяги та результативність діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я в динаміці та при співставленні їх з середньо статичними і кращими в сфері діяльності. Проводити відбір та використовувати уніфіковані клінічні протоколи щодо надання медичної допомоги, що розроблені на засадах доказової медицини. Приймати участь у розробці локальних протоколів надання медичної допомоги.

ПРН 24. Організовувати роботу медичного персоналу в команді, підрозділі, закладі. Взаємодіяти з колегами у своєму закладі та в інших закладах охорони здоров'я, підлеглими та керівниками; організовувати взаємодію з організаціями та установами поза сектором охорони здоров'я; формувати раціональні медичні маршрути пацієнтів.

ПРН 25. Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю. Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб.

ПРН 27. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

ПРН 28. Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклуються) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

Результати навчання для дисципліни: по завершенню вивчення навчальної дисципліни «Виробнича лікарська практика в педіатричному стаціонарі» здобувачі вищої освіти повинні

знати:

- схему обстеження конкретного хворого залежно від особливостей клінічного перебігу захворювання;
- визначати провідні патологічні симптоми і синдроми при найбільш поширених захворюваннях у дітей;
- морально-деонтологічні принципи медичного фахівця та принципи фахової субординації в педіатрії.

вміти:

- проводити опитування і фізикальне обстеження хворих дітей та аналізувати їх результати;
- планувати схему обстеження конкретного хворого залежно від особливостей клінічного

- перебігу захворювання;
- аналізувати результати основних лабораторних та інструментальних методів дослідження;
  - визначати провідні патологічні симптоми і синдроми при найбільш поширених соматичних захворюваннях дитячого віку;
  - проводити диференціальну діагностику та ставити попередній діагноз найбільш поширених захворювань;
  - трактувати загальні принципи лікування, реабілітації і профілактики найбільш поширених захворювань;
  - брати участь у наданні невідкладної медичної допомоги при ургентних станах;
  - виконувати необхідні медичні маніпуляції.

Тематичний план лекцій за модулем/модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на лекції – лекційні заняття не передбачені відповідно до навчального плану.

Тематичний план семінарських занять за модулем/модулями і змістовими модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на семінарському занятті – семінарські заняття не передбачені відповідно до навчального плану.

Тематичний план практичних занять за модулем/модулями і змістовими модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на практичному занятті

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1. Помічник лікаря педіатричного стаціонару		
1	<p>Структура та організація роботи педіатричного стаціонару. Знання морально-деонтологічних принципів медичного фахівця та принципів фахової субординації у педіатричному стаціонарі. Збір анамнезу та об'єктивне обстеження дітей.*</p> <ul style="list-style-type: none"> - Структура лікувального відділення. - Обов'язки педіатричного стаціонару. - Особливості санітарно-гігієнічного режиму у педіатричному стаціонарі. - Особливості протиепідемічного режиму в педіатричному стаціонарі. - Документація, що заповнюється в педіатричному стаціонарі. - Збір анамнезу, об'єктивне обстеження дітей з патологією органів дихальної системи. - Збір анамнезу, об'єктивне обстеження дітей з патологією органів серцево-судинної системи. - Збір анамнезу, об'єктивне обстеження дітей з патологією органів травної системи. - Збір анамнезу, об'єктивне обстеження дітей з патологією органів сечової системи. 	4
2	Клінічна, лабораторна та інструментальна діагностика найбільш поширених соматичних захворювань в умовах дитячого	7

	<p>стаціонару.*</p> <ul style="list-style-type: none"> - Особливості лабораторної та інструментальної діагностика найбільш поширених гастроентерологічних захворювань у дітей - в умовах дитячого стаціонару. - Особливості лабораторної та інструментальної діагностика найбільш поширених кардіологічних захворювань у дітей в умовах дитячого стаціонару. - Особливості лабораторної та інструментальної діагностика найбільш поширених алергологічних захворювань у дітей в умовах дитячого стаціонару. - Особливості лабораторної та інструментальної діагностика найбільш поширених захворювань сечової системи у дітей в умовах дитячого стаціонару. 	
3	<p>Тактика лікування та профілактики основних соматичних дитячих захворювань в умовах дитячого стаціонару. *</p> <ul style="list-style-type: none"> - Основні принципи лікування та профілактики захворювань серцево-судинної системи в умовах дитячого стаціонару. - Основні принципи лікування та профілактики дитячих захворювань алергологічного профілю в умовах дитячого стаціонару. - Основні принципи лікування та профілактики захворювань сечової системи у дітей в умовах дитячого стаціонару. - Основні принципи лікування та профілактики гастроентерологічних захворювань у дітей в умовах дитячого стаціонару. 	7
4	<p>Надання невідкладної медичної допомоги при ургентних станах у дітей.*</p> <p>Надання невідкладної допомоги дітям при:</p> <ul style="list-style-type: none"> - судомах, - гіпертермічному синдромі, - ексикозі й токсикозі у дітей першого року життя, - запамороченні, - колапсі, - набряку легень і гортані, - бронхоспазмі, - астматичному статусі, - порушеннях серцевого ритму, - серцевій недостатності, - інфекційно-токсичному шоці, - гострій нирковій недостатності - печінковій недостатності, - ускладненнях після вакцинації, - гострій кропив'янці, - набряку Квінке. 	7
5	Підсумковий модульний контроль. Контроль практичних навичок.*	5
	Разом	30

Примітка: * теми, з яких обов'язково повинна бути позитивна оцінка.

Самостійна робота

№п/п	Тема	Кількість годин
Модуль 1. Помічник лікаря педіатричного стаціонару		
1	Клінічна, лабораторна та інструментальна діагностика при найбільш поширених соматичних захворюваннях алергологічного профілю в умовах дитячого стаціонару. Вміння проводити огляд хворих, обґрунтування і формулювання діагнозу, написання історії хвороби.	7
2	Оцінка клінічних аналізів (загальний аналіз крові, загальний аналіз сечі) у дітей різного віку. Інтерпретація результатів спірометрії та пікфлоуметрії. Оцінка даних рентгенограм органів грудної клітки з різних нозологій.	7
3	Тактика лікування та профілактики основних дитячих хвороб алергологічного профілю в умовах дитячого стаціонару. Розрахунок доз призначених препаратів, ведення листка лікарських призначень.	7
4	Клінічна, лабораторна та інструментальна діагностика при найбільш поширених соматичних захворюваннях нефрологічного профілю в умовах дитячого стаціонару. Вміння проводити огляд хворих, обґрунтування і формулювання діагнозу, написання історії хвороби.	7
5	Оцінка клінічних аналізів (аналіз сечі за Зимницьким, аналіз сечі за Нечипоренком, уролекограма). Оцінка екскреторної урографії та мікційної цистографії. Тактика лікування та профілактики основних дитячих хвороб нефрологічного профілю в умовах дитячого стаціонару. Розрахунок доз призначених препаратів, ведення листка лікарських призначень.	7
6	Клінічна, лабораторна та інструментальна діагностика при найбільш поширених соматичних захворюваннях гастроетерологічного профілю в умовах дитячого стаціонару. Вміння проводити огляд хворих, обґрунтування і формулювання діагнозу, написання історії хвороби. Інтерпретація біохімічного аналізу крові (вміст білка крові та його фракції, лужна фосфатаза, холестерин, АСТ, АЛТ, гострофазові показники, креатинін і сечовина крові, електроліти крові, аналіз сечі на діастазу) у дітей різного віку. Оцінка даних фіброгастроуденоскопії з рН-метрією, результатів уреазного тесту. Тактика лікування та профілактики основних дитячих хвороб гастроетерологічного профілю в умовах дитячого стаціонару. Розрахунок доз призначених препаратів, ведення листка лікарських призначень.	7
7	Клінічна, лабораторна та інструментальна діагностика при найбільш поширених соматичних захворюваннях кардіологічного профілю в умовах дитячого стаціонару. Вміння проводити огляд хворих, обґрунтування і формулювання діагнозу, написання історії	7

	хвороби. Розшифровка та інтерпретація ЕКГ, ехокардіографії. Тактика лікування та профілактики основних дитячих хвороб кардіологічного профілю в умовах дитячого стаціонару. Розрахунок доз призначених препаратів, ведення листка лікарських призначень.	
8	Надання невідкладної медичної допомоги при гіпертермічному синдромі у дітей.	7
9	Надання невідкладної медичної допомоги при судомах у дітей.	7
10	Надання невідкладної медичної допомоги при набряку гортані у дітей.	7
11	Надання невідкладної медичної допомоги при астматичному статусі у дітей.	7
12	Надання невідкладної медичної допомоги при набряку легень у дітей.	7
13	Надання невідкладної медичної допомоги при запамороченні та колапсі у дітей.	7
14	Надання невідкладної медичної допомоги при ексикозі й токсикозі у дітей.	7
15	Надання невідкладної медичної допомоги при серцевій недостатності у дітей.	7
16	Надання невідкладної медичної допомоги при інфекційно-токсичному шоці у дітей.	7
17	Надання невідкладної медичної допомоги при гострій нирковій у дітей.	7
18	Надання невідкладної медичної допомоги при гострій печінковій недостатності у дітей.	7
19	Надання невідкладної медичної допомоги при ускладненні після вакцинації у дітей.	7
20	Надання невідкладної медичної допомоги при гострій кропив'янці та набряку Квінке у дітей.	7
21	Підготовка до підсумкового модульного контролю.	10
	Разом	150

Індивідуальні завдання

1. Написання рефератів, підготування мультимедійних презентацій для пацієнтів та батьків з профілактики соматичних захворювань у дітей.

Теми:

- Харчування дітей раннього віку з функціональними розладами кишечника.
  - Сучасні підходи до профілактики рахіту.
  - Невідкладна допомога при гострій кропив'янці у дітей.
  - Кровотечі у дітей, невідкладна допомога.
  - Невідкладна допомога при утопленні дитини.
2. Проведення бесід з пацієнтами та їх батьками.

Перелік теоретичних питань для підготовки здобувачів вищої освіти до підсумкового модульного контролю

1. Принципи організації надання медичної допомоги дітям в Україні. Система закладів, та рівні, які забезпечують педіатричну допомогу.
2. Оцінка клінічних аналізів (загальний аналіз крові у дітей різного віку, загальний аналіз сечі, аналіз сечі за Зимницьким, аналіз сечі за Нечипоренком, аналіз калу, аналіз мокротиння), біохімічних аналізів, серологічних реакцій при аутоімунних захворюваннях.
3. Оцінка даних фіброгастроуденоскопії, результатів уреазного тесту.
4. Аналіз ЕКГ, ехокардіографії.
5. Оцінка даних спірометрії, пікфлоуметрії.
6. Оцінка даних рентгенограм органів грудної клітки, травної системи, сечостатевої системи.
7. Визначення тактики лікування, розрахунок доз призначених препаратів, ведення листка лікарських призначень у дітей з патологією органів дихання, серцево- судинної, травної, сечової систем.
8. Діагностика та надання невідкладної допомоги дітям при судомах;
9. Діагностика та надання невідкладної допомоги дітям при гіпертермічному синдромі;
10. Діагностика та надання невідкладної допомоги при ексікозі й токсикозі у дітей першого року життя;
11. Діагностика та надання невідкладної допомоги дітям при запамороченні, колапсі;
12. Діагностика та надання невідкладної допомоги дітям при набряку легень і гортані;
13. Діагностика та надання невідкладної допомоги дітям при бронхоспазмі;
14. Діагностика та надання невідкладної допомоги дітям при астматичному статусі;
15. Діагностика та надання невідкладної допомоги дітям при серцевій недостатності;
16. Діагностика та надання невідкладної допомоги дітям при інфекційно- токсичному шоці;
17. Діагностика та надання невідкладної допомоги дітям при гострій нирковій недостатності;
18. Діагностика та надання невідкладної допомоги дітям при гострій печінковій недостатності;
19. Діагностика та надання невідкладної допомоги дітям при гострій кропив'янці, набряку Квінке;
20. Діагностика та надання невідкладної допомоги дітям при ускладненнях вакцинації.

Перелік практичних навичок до підсумкового модульного контролю

1. Огляд хворої дитини.
2. Вміння обґрунтувати та формулювати клінічний діагноз.
3. Написання історії хвороби та іншої медичної документації.
4. Вимірювання артеріального тиску на верхніх та нижніх кінцівках.
5. Оцінка клінічного аналізу крові.
6. Оцінка біохімічного аналізу крові.
7. Оцінка загального аналізу сечі, уролейкограми.
8. Оцінка аналізу сечі за Зимницьким та Нечипоренком.
9. Оцінка бактеріологічного аналізу крові.
10. Оцінка бактеріологічного аналізу харкотиння.
11. Аналіз ЕКГ.
12. Оцінка ФЕГДС з рН-метрією.
13. Оцінка даних Ехо-КГ.
14. Оцінка даних пікфлоуметрії.

15. Оцінка даних спірометрії.
16. Оцінка даних рентгенологічних обстежень органів дихання.
17. Оцінка даних рентгенологічних обстежень серця.
18. Оцінка даних рентгенологічних обстежень органів травної системи.
19. Оцінка даних екскреторної урографії та мікційної цистографії.
20. Діагностика та надання невідкладної допомоги дітям при ургентних станах в педіатрії (судомний та гіпертермічний синдроми, токсикоз з ексикозом).
21. Діагностика та надання невідкладної допомоги дітям при ургентних станах в педіатрії (гострій дихальній та серцевій недостатності).
22. Діагностика та надання невідкладної допомоги дітям при ургентних станах в педіатрії (нападі бронхіальної астми).
23. Діагностика та надання невідкладної допомоги дітям при ургентних станах в педіатрії (гострій кропив'янці та набряку Квінке).

Форма підсумкового контролю успішності навчання – підсумковий модульний контроль (ПМК) з дисципліни «Виробнича лікарська практика в педіатричному стаціонарі».

Система поточного та підсумкового оцінювання.

Контрольні заходи оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти включають **поточний та підсумковий контроль знань**, умінь і навичок. Контрольні заходи базуються на принципах: відповідності стандартам вищої освіти; використання стандартизованої та уніфікованої системи діагностики, спрямованої на застосування знань; визначеності критеріїв оцінювання; об'єктивності та прозорості технології контролю. Підсумкове оцінювання результатів навчання ПМК визначаються кафедрою та доводяться до відома студентів на початку вивчення дисципліни, відповідно до положення про організацію освітнього процесу в ПДМУ. Стандартизовані узагальнені критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти можна знайти за посиланням https://www.pdmu.edu.ua/storage/departmentnpr/docs_links/NMQ6RVrpAGYuKpw1JoSJaApnM MMwbKdxON9FC2hu.pdf.

Оцінювання поточної навчальної діяльності

Оцінювання *поточної навчальної діяльності* проводиться викладачами під час практичних занять. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачем та здобувачем вищої освіти у процесі навчання і формування навчальної мотивації здобувачів вищої освіти. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як науково-педагогічним працівником – для коригування технологій, методів і засобів навчання, так і здобувачами вищої освіти – для планування самостійної роботи. Поточний контроль проводиться у формі усного опитування, вирішення ситуаційних завдань, оцінки виконання маніпуляцій, письмового контролю та письмового тестування на практичних заняттях. Виконання індивідуальної роботи здобувачем вищої освіти оцінюється в 10 балів та додається до середнього балу поточного контролю. Мінімальна кількість балів за модуль, яка вважається позитивною – 122 бали. Максимальна кількість балів за модуль складає 200 балів.

На практичних заняттях здобувачі вищої освіти ведуть щоденники. Під час самостійної роботи у стаціонарі передбачається курація пацієнта, яка включає:

- збір скарг хворого, анамнезу захворювання та життя, проведення опитування за органами та системами;
- проведення фізикального обстеження хворого та визначення основних симптомів

- захворювання;
- аналіз даних лабораторного та інструментального обстеження хворого;
  - формулювання діагнозу хворого;
  - призначення лікування;
  - визначення заходів первинної та вторинної профілактики;
  - доповідь результатів обстеження хворого здобувачами вищої освіти у навчальній групі, розбір під керівництвом викладача правильності встановлення діагнозу, диференційного діагнозу, обсяг призначеного обстеження, лікувальну тактику, оцінку прогнозу та працездатності.

Проведення підсумкового модульного контролю

Підсумковий модульний контроль (ПМК) з модулю «Помічник лікаря педіатричного стаціонару» здійснюється по завершенню вивчення програмного матеріалу і проводиться на останньому занятті. Складання та перескладання підсумкового модульного контролю проводиться у відповідності до «Положення про організацію та методику проведення оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ПДМУ».

До ПМК допускають здобувачів вищої освіти, які набрали необхідну мінімальну кількість балів впродовж поточного контролю (середній бал успішності 3,0 і вище) і не мають невідпрацьованих пропусків занять. ПМК приймають науково-педагогічні працівники, визначені завідувачем кафедри. Результат ПМК оцінюється у балах (традиційна 4-бальна оцінка не виставляється). Оцінка за модуль виставляється в балах і дорівнює сумі балів, отриманих за поточну навчальну діяльність та ПМК. Питання (теоретичні та практичні), які виносяться на ПМК, охоплюють найбільш значущі розділи робочої навчальної програми, які в достатній мірі висвітлені в літературних джерелах, рекомендованих як основні (базові) при вивченні модуля «Помічник лікаря педіатричного стаціонару». З питань формуються екзаменаційні білети на ПМК, які затверджуються на засіданні кафедри.

Білет до ПМК має таку структуру:

1. Теоретичне питання № 1. Правильна вичерпна відповідь по суті питання, без розширення додатковими темами. Відповідь на питання оцінюється максимально в 25 балів.
2. Клінічна задача. Правильна відповідь на питання оцінюється максимально в 25 балів.
3. Практична навичка. Здобувач вищої освіти повинен описати алгоритм виконання маніпуляції чи дати вичерпну інтерпретацію результатів інструментальних або лабораторних досліджень. Правильна відповідь на питання оцінюється максимально в 30 балів.

Результати складання підсумкового модульного контролю викладачі записують у 2-х примірниках відповідно «Відомість підсумкового модульного контролю» а також в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти не пізніше як на наступний день та закріплюють особистим підписом і підписом завідуючого кафедри.

Методи навчання:

- вербальні (пояснення, бесіда з хворими, інструктаж);
- наочні (мультимедійна презентація, ілюстрація, демонстрація хворих, виконання практичних навичок);

- практичні (алгоритми виконання практичних навичок, курація хворих);
- активні (метод моделювання конкретних ситуацій, метод кейса, рішення ситуаційних завдань);
- метод кейса;
- аналіз конкретних ситуацій;
- вирішення ситуаційних завдань.

Форми та методи оцінювання

- Поточний контроль (оцінка якості засвоєння матеріалу здійснюється під час проведення практичних занять у вигляді усного опитування, тестових завдань та ситуаційних задач).
- Підсумковий контроль (загальна оцінка якості знань та практичних навичок здобувачів вищої освіти, здійснюється на останньому практичному занятті з дисципліни у вигляді усного опитування, вирішення ситуаційних задач та оцінки практичної навички).

Дані види контролю охоплюють:

- усний контроль;
- письмовий контроль;
- тестовий контроль;
- наочні (демонстрація виконання маніпуляцій, виписки тематичних хворих, фотоматеріали);
- практичні (практичні заняття та практична перевірка);
- аналіз конкретних ситуацій (кейс-метод);
- самоконтроль.

Методичне забезпечення:

1. Плани практичних занять та самостійної роботи здобувачів вищої освіти.
2. Збірник алгоритмів виконання практичних навичок.
3. Збірники тестових завдань та ситуаційних задач.
4. Примірники результатів загальноклінічних та додаткових лабораторних методів дослідження.
5. Примірники електрокардіограм, рентгенограм, результатів інших інструментальних методів дослідження.
6. Демонстраційні навчальні відеоролики.
7. Силабус з дисципліни «Виробнича лікарська практика в педіатричному стаціонарі».
8. Питання до проведення підсумкового модульного контролю.
9. Перелік практичних навичок до підсумкового модульного контролю.
10. Навчальні посібники, монографії, фахові журнали.
11. Список рекомендованої літератури.

Рекомендована література

Базова (наявна в бібліотеці ПДМУ)

1. Фізикальні та інструментальні методи дослідження в дитячій кардіології. Навчально-методичний посібник. Крючко Т.О., Таянська С.М., Коленко І.О., Кузьменко Н.В., Педченко Т.О. - Київ: ВСВ «Медицина», 2022, - 156 с.

2. Practical skills in pediatrics: common pediatric emergencies: e-handbook for the 6th year students of higher medical education institutions. Т.О. Kryuchko, Т.У. Kushnereva, О.У. Tkachenko, О.А. Poda, М.О. Melnyk. Електронний посібник. 2021
3. Педіатрія. Національний підручник для студентів стоматологічних факультетів закладів вищої медичної освіти, за редакцією проф. Крючко Т.О.; Абатурова О.Є. – 3-є видання переробл. та допов. Київ: ВСВ «Медицина», 2021. – 224с.
4. Основи педіатрії за Нельсоном: переклад 8-го англ. видання : у 2 томах. Том 1 / Карен Дж. Маркданте, Роберт М. Клігман. – К.: ВСВ «Медицина», 2019. – XIV, 378 с.
5. Педіатрія. Підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів ІV рівня акредитації/ За ред. проф. О. В. Тяжкої / Видання 5-те. - Вінниця: Нова Книга, 2018. - 1152 с.
6. Педіатрія: Національний підручник: у 2 т. Том 1. За редакцією професора В.В. Бережного, К., 2013. – 1040 с.
7. Педіатрія: Національний підручник: у 2 т. Том 2. За редакцією професора В.В. Бережного, К., 2013. – 1024 с.

Допоміжна

1. Бронхіальна астма у дітей: навчальний посібник / В. Г. Майданник, О. І. Сміян, П. І. Січненко та ін.; за ред. проф. В. Г. Майданника та проф. О. І. Сміяна. – Суми: Сумський державний університет, 2017. – 243 с.
2. Інфекційні хвороби у дітей: підручник/Л.І. Чернишова та ін.; за редакцією Л.І. Чернишової. – К.: ВСВ «Медицина», 2021. – 1016 с.+6 с. кольор. вкл.
3. Клінічне обстеження дитини : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / О. В. Катілов [та ін.]. - 2-ге вид. - Вінниця : Нова кн., 2019. - 518 с. : табл., іл.
4. Медицина невідкладних станів. Екстрена (швидка) медична допомога : національний підручник для лікарів-слухачів післядипломної освіти, лікарів-інтернів і студентів вищих медичних навчальних закладів ІV рівня акредитації / І. С. Зозуля [та ін.]; за ред. І.С. Зозулі. - 3-є вид., переробл. і допов. - Київ : Медицина, 2017. - 958 с. : іл, табл.
5. Мікробіологія, вірусологія та імунологія в таблицях і схемах. Навчальний посібник у 4 частинах. Ч.2: Імунологія. Климнюк С.І., Творко М.С. – Укрмедкнига, 2021. – 156 с.
6. Невідкладні стани в педіатричній практиці : навчальний посібник для студентів вищих медичних навчальних закладів, лікарів-інтернів / Ю.В. Марушко та ін. - Київ : Медицина, 2020. - 400 с. : табл., іл.
7. Нефрологія дитячого віку : навчальний посібник / Т. В. Стоєва [та ін.] ; за ред. Т. В. Стоєва. - Одеса : Політехперіодика, 2018. - 181 с. : табл., іл, фот.цв.
8. Педіатрія, дитячі інфекції в питаннях і відповідях. : навчальний посібник. - Тернопіль : ТДМУ: Укрмедкнига, 2019. - 307 с.
9. Пропедевтична педіатрія : підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів ІV рівня акредитації / В. Г. Майданник [та ін.]. - 2-ге вид., випр. та допов. - Вінниця : Нова кн., 2018. - 871 с. : табл., іл.
10. Практичні навички в педіатрії: навчальний посібник (ВНЗ І—ІІІ р. а.) / Н.О. Курдюмова, Т.Г. Поліщук, О.А. Пашко та ін. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 296 с.

Інформаційні ресурси

https://www.dec.gov.ua/cat_mtd/galuzevi-standarti-ta-klinichni-nastanovi/

<http://www.booksmed.com/pediatrica>

<http://pediatrica.info>

<http://health-ua.com/parts/pediatrics>

<http://www.mif-ua.com/archive/zhurnal-zdorove-rebenka/numbers>

<http://medkniga.ucoz.net/publ/pediatrica/40>

<http://youalib.com/медицина/педіатрія>

Інтернет-ресурси по міжнародним протоколам: www.nice.org.uk

www.medscape.com www.bmj.com

Медична література в електронних бібліотеках

PubMed Embase Scirus

Google Scholar

Відкриті електронні бібліотеки з медицини (повнотекстові версії статей)

PubMed Central BioMed Central

Directory of open access journals - Health Sciences Public Library of Science - Medicine

FreeMedicalJournals.com

Розробник (розробники)

Тетяна КРЮЧКО, завідувач кафедри педіатрії №2, д.мед.н., професор

Інна НЕСІНА, доцент кафедри педіатрії №2, к.мед.н.

Вікторія ЩЕРБАК, асистент кафедри педіатрії №2

Ірина ЧЕРЕВКО, асистент кафедри педіатрії №2, к.мед.н.